

ถั่วลิสง

หรือที่ชาวบ้านเรียกกันว่า "ถั่วดิน" เป็นพืชตระกูลถั่วที่นอกจากจะช่วยบำรุงดินด้วยการตรึงไนโตรเจนแล้ว ยังเป็นพืชเศรษฐกิจที่ใช้น้ำน้อยและตลาดมีความต้องการสูง วันนี้เราจะมาเจาะลึกขั้นตอนการปลูกให้ได้ฝักดก เมล็ดเต่ง

๑. การเตรียมพื้นที่และดิน (หัวใจสำคัญ)

ถั่วดินชอบดินที่ระบายน้ำได้ดี เพื่อให้ลงหัวได้ง่าย

- ลักษณะดิน: ควรเป็นดินร่วน หรือดินร่วนปนทราย ไม่ควรเป็นดินเหนียวจัดเพราะจะทำให้ถ่อยากและหัวเน่า
- การปรับสภาพดิน: ไถพรวนดินให้ร่วนซุย ลึกประมาณ ๒๐-๓๐ เซนติเมตร หากดินเป็นกรด ให้ใส่ปูนขาวเพื่อปรับค่า \$pH\$ ให้เหมาะสม
- ปุ๋ยรองพื้น: ใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุ

๒. การเลือกเมล็ดพันธุ์และการปลูก เลือกพันธุ์ที่เหมาะสมกับพื้นที่ เช่น พันธุ์ขอนแก่น ๖ หรือพันธุ์ไททานิค ๙

- การเตรียมเมล็ด : เลือกเมล็ดที่สมบูรณ์ ไม่ฝ่อ คลุกด้วยสารป้องกันเชื้อราก่อนปลูก
- ระยะปลูก : (๑) ระหว่างแถว: ๓๐-๕๐ เซนติเมตร (๒) ระหว่างต้น: ๑๐-๒๐ เซนติเมตร
- ความลึก: หยอดเมล็ดลึกประมาณ ๓-๕ เซนติเมตร หลุมละ ๒-๓ เมล็ด แล้วกลบดินบางๆ

๓. การดูแลรักษา ช่วงเวลาที่สำคัญที่สุดคือ ช่วงออกดอกและลงเข็ม

- การให้น้ำ : สม่่าเสมอในช่วง ๓๐ วันแรก และห้ามขาดน้ำในช่วงออกดอก (ประมาณวันที่ ๓๐-๖๐ หลังปลูก).
- การกำจัดวัชพืชและพูนโคน : เมื่อถั่วอายุได้ ๒๐-๓๐ วัน ควรพรวนดินพูนโคนเพื่อให้ "เข็ม" (ส่วนที่จะกลายเป็นฝัก) แทงลงดินได้สะดวก
- การใส่ปุ๋ย : เน้นปุ๋ยที่มีธาตุฟอสฟอรัสและโพแทสเซียม รวมถึงแคลเซียม (ยิปซั่ม) เพื่อช่วยให้ผนังฝักแข็งแรงและเมล็ดเต็ม

๔. โรคและแมลงศัตรูพืชที่ต้องระวัง

ศัตรูพืช	อาการ	วิธีป้องกัน/แก้ไข
โรคใบจุด	มีจุดสีน้ำตาลบนใบ	ปลูกพืชหมุนเวียน, ใช้สารชีวภัณฑ์
เพลี้ยไฟ	ใบหงิกงอ ยอดไม่เดิน	ฉีดพ่นน้ำส้มควันไม้ หรือสารสกัดสะเดา
หนู	กัดกินฝักใต้ดิน	วางกับดักหรือหมั่นทำความสะอาดแปลง

๕. การเก็บเกี่ยวผลผลิต

โดยทั่วไปถั่วดินจะมีอายุเก็บเกี่ยวประมาณ ๙๐-๑๒๐ วัน (ขึ้นอยู่กับสายพันธุ์)

- วิธีเช็คความแก่ : สุ่มถ่อนดู ๒-๓ ต้น ถ้าผิวในของเปลือกฝักเปลี่ยนเป็น สีน้ำตาลหรือดำ แสดงว่าแก่จัดพร้อมเก็บเกี่ยว
- การตาก : หลังจากถ่อแล้ว ให้สะบัดดินออก ตากแดดโดยหงายฝักขึ้นประมาณ ๒-๓ แดด เพื่อลดความชื้น ป้องกันเชื้อรา (อะฟลาท็อกซิน)